

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



Поліський національний  
університет  
Polissia National University

Факультет економіки та менеджменту



Затверджую

Голова держимальної комісії

Олег СКИДАН

2024 р.

ПРОГРАМА  
екзамену для вступу в аспірантуру  
за ОС «Доктор філософії»  
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»  
спеціальність 073 «Менеджмент»

Житомир 2024

Укладачі:

Кравчук І. І. – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту та маркетингу;

Лавриненко С. О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу.

Затверджено на засіданні приймальної комісії  
Протокол № 3 від 26.04.2024 р.

## **ВСТУП**

Програма випробувань для вступу в аспірантуру за ОС «Доктор філософії» спеціальності 073 «Менеджмент» складена відповідно до місця та значення дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки магістра спеціальності 073 «Менеджмент». Програма передбачає здійснення перевірки набутих студентами теоретичних та практичних навичок з управління організаціями різних форм власності з урахуванням специфіки їх функціонування в умовах ринкових відносин, аналітичного обґрунтування й узагальнення інформації щодо розвитку управлінських процесів у соціально-економічних системах, наукового обґрунтування процесів і явищ в управлінні економічним розвитком соціуму.

В основу програми покладено дисципліни, які характеризують взаємодію об'єкта і суб'єкта менедженту або окремі функції менеджменту – організаційні, економічні, фінансові, мотиваційні, соціальні, координаційні тощо. Програму упорядковано відповідно до анотацій освітніх програм підготовки магістра галузі знань «Управління та адміністрування» спеціальності «Менеджмент».

Для проведення вступних випробувань основні питання тем, поданих у цій програмі, представлено у вигляді теоретичних питань, тестів, задач та ситуацій з яких сформовано екзаменаційні білети. Питання білетів дозволяють перевірити знання студентів з розуміння концептуальних основ системного управління організаціями, набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних рішень, управління організаційними відносинами. Перевірка знань з питань, передбачених даною програмою дає достатні підстави для висновку про рівень підготовки вступника і можливість продовження навчання для здобуття освітнього ступеня доктора філософії з менеджменту

## **ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ**

1. Доведіть, що менеджмент специфічна сфера людської діяльності.
2. Розкрийте суть, зміст менеджменту та управління.
3. Охарактеризуйте рівні управління і групи менеджерів.
4. Охарактеризуйте методи дослідження управлінських процесів.
5. Охарактеризуйте теорії індустріального менеджменту.
6. Охарактеризуйте школу „людських відносин”.
7. Охарактеризуйте основні закони менеджменту.
8. Охарактеризуйте основні функції менеджменту
9. Охарактеризуйте різницю між загальними та конкретними функціями управління.
10. Охарактеризуйте методи менеджменту.
11. Розкрийте суть процесу управління.
12. Охарактеризуйте управлінський цикл та його структуру.
13. Охарактеризуйте основні підходи до прийняття управлінських рішень.
14. Розкрийте суть процесу прийняття рішень.
15. Розкрийте роль принципів менеджменту в досягненні мети.
16. Розкрийте сутність загальних принципів управління.
17. Розкрийте суть планування.
18. Охарактеризуйте основні види планів.
19. Охарактеризуйте процес бізнес-планування.
20. Розкрийте сутність функції організування та її місце в системі управління.
21. Охарактеризуйте процес делегування повноважень відповідальності
22. Охарактеризуйте поняття „владні повноваження”.
23. Дайте визначення поняття „структурата управління”.
24. Охарактеризуйте види структур управління.
25. Розкрийте суть вертикальної та горизонтальної структуризації управління.
26. Охарактеризуйте ієрархічні структури управління.
27. Дайте визначення поняття департаменталізація та охарактеризуйте взаємодію структур організації.
28. Охарактеризуйте основні переваги та недоліки децентралізації.
29. Охарактеризуйте адаптивні структури управління.
30. Охарактеризуйте ієрархію потреб за Маслоу.
31. Охарактеризуйте теорію Девіда Мак Келланда.
32. Охарактеризуйте теорію Герцберга.
33. Охарактеризуйте теорію очікувань.
34. Охарактеризуйте теорію справедливості.
35. Охарактеризуйте особливості моделі Портера-Лоулера.
36. Розкрийте суть поняття контролювання та його місце в системі управління.
37. Охарактеризуйте поведінкові аспекти контролю.

- 38.Розкрийте суть поняття регулювання та його місце в системі управління.
- 39.Розкрийте роль інформації в менеджменті та дайте їй характеристику.
- 40.Охарактеризуйте різні типи комунікацій.
- 41.Охарактеризуйте комунікаційні перешкоди.
- 42.Охарактеризуйте форми влади і впливу.
- 43.Охарактеризуйте основні якості лідера та менеджера
- 44.Охарактеризуйте чотири системи Лайкерта для підбору стилю лідерства.
- 45.Охарактеризуйте стилі керівництва, враховуючи управлінську сітку.
- 46.Охарактеризуйте ситуаційну модель керівництва Фідлера.
- 47.Охарактеризуйте види ефективності.
- 48.Охарактеризуйте підходи до оцінки ефективності управління.
- 49.Охарактеризуйте етичну відповідальність та її роль в управлінні організацією.
- 50.Охарактеризуйте соціальну відповідальність як добровільну реакцію на соціальні проблеми суспільства.
- 51.Об'єкт, предмет, загальні поняття і завдання операційного менеджменту.
- 52.Функції виробничого менеджменту.
- 53.Методи виробничого менеджменту.
- 54.Принципи виробничого менеджменту.
- 55.Сутність та етапи розробки операційної стратегії.
- 56.Формування стратегії виробництва товару.
- 57.Розробка стратегії процесу. Типи процесів.
- 58.Виражена компетентність та конкурентні переваги.
- 59.Особливості планування особистої роботи менеджера.
- 60.Вибір пріоритетних справ менеджера.
- 61.Атестація персоналу підприємства.
- 62.Етапи створення та розвитку трудового колективу.
- 63.Залучення та відбір персоналу.
- 64.Значення, цілі та задачі кадрового планування .
- 65.Навчання персоналу: сутність, цілі, види.
- 66.Підготовка та планування кадрового резерву.
- 67.Поняття та зміст сучасної кадової політики підприємств.
- 68.Сутність, види, етапи та управління кар'єри.
- 69.Управління плинністю кадрів у підприємстві.
- 70.Управління трудовою адаптацією.
- 71.Застосування «дерева рішень» у проектуванні товару або процесу.
- 72.Роль і місце виробничого менеджменту в системі управління
- 73.Управлінські ролі менеджера та їх характеристика.
- 74.Основні адміністративні функції менеджера.
- 75.Характеристика якостей та вимог, що пред'являються до сучасного менеджера. Авторитет менеджера.

## ***Перелік тестів.***

1. Що слід розуміти під терміном "управління" і де переважно він застосовується?
  1. Термін "управління" застосовується переважно до діяльності людей в сфері економіки.
  2. Термін "управління" є синонімом терміну "менеджмент", але він переважно застосовується до різних видів людської діяльності.
  3. Термін "управління" не є синонімом терміну "менеджмент" і застосовується тільки до діяльності людей у сфері економіки.
  4. Термін "управління" застосовується при визначенні системи заходів щодо координації діяльності людей.
2. *Залежно від рівня управління виділяють менеджерів:*
  1. Вищого, середнього і найнижчого рівнів.
  2. Вищого, середнього, нижчого рівнів.
  3. Вищого і середнього рівнів.
  4. Вищого і найнижчого рівнів.
3. *Що означає термін "менеджмент" і з якої мови він походить?*
  1. З англійської мови і означає керувати, стояти на чолі, завідувати, бути здатним впоратися з будь-якою проблемою.
  2. З німецької мови і означає керувати, завідувати будь-чим.
  3. З англійської мови і означає керувати, завідувати будь-чим.
  4. З російської і означає завідувати будь-чим.
4. *Що означає термін "менеджер"?*
  1. Менеджер - це організатор колективу.
  2. Менеджер - це керівник трудового колективу.
  3. Менеджер - це керівник, який добре знає економіку.
  4. Менеджер - це професійний керівник, який добре орієнтується в ринкових відносинах.
5. *Хто такий підприємець?*
  1. Це людина, яка готова йти на ризик, новаторство, примноження багатства.
  2. Це людина, яка ризикує своїм майном для створення чогось нового.
  3. Це людина, яка завжди ризикує.
  4. Це людина, яка створює матеріальні цінності.
6. *Які основні підходи до управління існують в державах з розвинutoю ринковою економікою?*
  1. Системний підхід.
  2. Процесний підхід.
  3. Системний та ситуаційний підходи.
  4. Процесний, системний та ситуаційний підходи.
7. *Що слід розуміти під організаційною структурою управління?*
  1. Склад ланок управління організацією.
  2. Супідрядність управлінських взаємозалежних ланок управління.
  3. Склад підрозділів управління.

4. Склад і супідрядність взаємозв'язаних управлінських ланок, які забезпечують здійснення функцій і завдань управління організацією.

8. *Що створює структуру управління організацією?*

1. Сукупність лінійних і функціональних служб (органів) управління.

2. Сукупність лінійних органів управління.

3. Сукупність функціональних служб.

4. Сукупність окремих ланок управління.

9. *де переважно застосовується лінійна структура управління?*

1. В управлінні великими організаціями.

2. В управлінні малими організаціями.

3. В управлінні об'єднаннями організацій.

4. В управлінні кооперативними організаціями.

10. *Що слід розуміти під органом управління в організації?*

1. Всі ланки управління організацією.

2. Ланку або сукупність ланок керуючої системи.

3. Сукупність ланок керованої системи.

4. Сукупність ланок керуючої системи.

11. *Що визначає взаємозв'язок (супідрядність) ланок в організації?*

1. Порядок підпорядкування органів управління організацією.

2. Органи управління організацією.

3. Рівень та органи управління організацією.

4. Рівень управління.

12. *Відповіальність у менеджменті – це:*

1. Обов'язок членів колективу звітувати про виконання завдань.

2. Обов'язок відповідати за свої дії.

3. Обов'язок виконувати поставлені завдання.

4. Акуратно і вчасно виконувати доручені завдання.

13. *Повноваження – це:*

1. Обмежене право використовувати ресурси організації і спрямовувати зусилля підлеглих працівників на виконання певних завдань.

2. Право розпоряджатися фінансовими ресурсами.

3. Право розпоряджатися людськими ресурсами.

4. Право розпоряджатися майном підприємства.

14. *Тактика організації – це:*

1. Короткострокові плани, які конкретизують стратегію.

2. Завдання, які треба виконувати.

3. Види робіт по досягненню цілей

4. Плани робіт, які слід виконувати.

15. *Для практичної реалізації стратегічних планів організації розробляють:*

1. Тактику, правила, бюджети.

2. Тактику і правила.

3. Бюджети.

4. Правила.

16. *Планування – це:*

1. Розроблення можливих варіантів існування організації.

2. Один із засобів, за допомогою якого забезпечується єдиний напрямок зусиль членів організації для досягнення її цілей.

3. Розроблення завдань для підлеглих.

4. Аналіз можливих змін у діяльності організації.

*17. Стратегія організації – це:*

1. Всебічний комплексний план, призначений для реалізації місії та досягнення цілей.

2. Комплексний план для отримання прибутків у перспективному періоді.

3. План реалізації цілей.

4. Поточні плани для досягнення цілей.

*18. Стратегічне планування полягає:*

1. У розробці стратегій.

2. У розробці цілей.

3. У розробці місії.

4. У розробці тактики та політики.

*19. Стратегічне планування включає:*

1. Вибір стратегії.

2. Вибір альтернатив.

3. Визначення місії, методи, аналіз середовища й стану організації, оцінку стратегічних альтернатив, вибір стратегії.

4. Визначення місії.

*20. Довгострокові та перспективні плани розробляються найчастіше строком на:*

1. 3-5 років.

2. 5 і більше років.

3. 1 рік.

4. Півріччя, квартал, місяць, тиждень.

*21. Чому необхідно здійснювати контроль за виконанням управлінських рішень?*

1. Тому, що є працівники, які безвідповідально ставляться до своїх обов'язків.

2. Щоб своєчасно виявити відхилення у виконанні рішень і вжити відповідних заходів.

3. Щоб виконавці боялись і добре їх виконували.

4. Щоб виконавці своєчасно виконували завдання.

*22. Основними завданнями контролю є:*

1. Забезпечення виконання відповідних виробничих завдань.

2. Забезпечення досягнення місії і цілей організації.

3. Забезпечення досягнення запланованого прибутку.

4. Забезпечення постійного розвитку організації.

*23. Контроль – це:*

1. Вид управлінської діяльності щодо забезпечення виконання певних завдань та досягнення цілей організації.

2. Вид людської діяльності.

3. Спостереження за роботою персоналу організації.

4. Спостереження за виконанням персоналом окремих завдань.

*24. Хто має здійснювати контроль за виконанням поставлених завдань перед колективом?*

1. Спеціалісти.
2. Робітники.
3. Керівники.
4. Окремі керівники.

*25. Як здійснюється поточний контроль в організації?*

1. Шляхом заслуховування працівників організації на виробничих нарадах.
2. Шляхом спостереження за роботою працівників.
3. Через систему зворотного зв'язку між керуючою і керованою системами.
4. Шляхом доповідей на зборах і нарадах.

*26. Теорія мотивації персоналу розглядає дві основні групи концепцій мотивації:*

1. Змістовні та організаційні.
2. Змістовні та процесуальні.
3. Процесуальні та матеріально-грошові.
4. Змістовні та грошові.

*27. Мотивація базується на:*

1. Потребах і самовираженні.
2. Потребах і винагородах.
3. Винагородах і задоволенні окремих людей.
4. Задоволенні всіх людей.

*28. Найважливішим джерелом інформації для менеджера є:*

1. Спілкування з провідними спеціалістами для отримання даних про виконання завдань.
2. Спілкування з підлеглими для отримання даних про стан виконання основних завдань.
3. Спілкування з персоналом для отримання відповідних даних про стан об'єкту управління.
4. Спілкування з робітниками і спеціалістами для отримання даних про їх рівень задоволеності працею.

*29. Що таке комунікація?*

1. Обмін інформацією між декількома підрозділами.
2. Обмін інформацією між керівниками та їх підлеглими.
3. Обмін будь-якою інформацією.
4. Обмін інформацією між двома чи декількома людьми.

*30. У чому полягає основна мета комунікаційного процесу?*

1. Забезпечення керуючої системи необхідною інформацією для прийняття рішень.
2. Забезпечення органів управління певною інформацією.
3. Забезпечення розуміння інформації, яка є предметом обміну, тобто повідомлень.
4. Забезпечення виконання виробничих завдань.

*31. Що слід розуміти під комунікаційним процесом ?*

1. Обмін інформацією між двома людьми для виконання виробничих завдань.
2. Обмін інформацією між керівником та його підлеглими.
3. Обмін інформацією між керівниками.
4. Процес обміну інформацією між двома чи декількома людьми з метою вирішення певних проблем.

**32. Управлінська інформація – це:**

1. Відомості про внутрішнє та зовнішнє середовище підприємств.
2. Сукупність відомостей про господарську (комерційну) діяльність підприємств.
3. Сукупність відомостей, повідомлень про господарську (комерційну) діяльність підприємств та їх зовнішнє середовище.
4. Сукупність відомостей про діяльність підприємства та його персоналу.

**33. Лідерство в управлінні – це:**

1. Здатність впливати на менеджерів підрозділів і на окремих працівників.
2. Здатність впливати на окремих людей, на їх групи і досягати певних цілей.
3. Здатність впливати на колективи і досягати певних цілей.
4. Здатність впливати на окремі групи людей.

**34. Підхід до управління з позиції особистих якостей ґрунтуються на:**

1. Пошуку характеристик, притаманних менеджерам основних підрозділів організації.
2. Пошуку характеристик, притаманних менеджерам і провідним спеціалістам організацій.
3. Пошуку характеристик, притаманних усім ефективним менеджерам.
4. Пошуку характеристик, притаманних менеджерам середньої ланки організації.

**35. Менеджеру влада в організації надається:**

1. Наказом керівників вищої ланки.
2. Місцевими органами виконавчої влади та наказами керівників вищої ланки.
3. Трудовим колективом та місцевими органами управління.
4. Статутом організації та діючими законодавчими актами України.

**36. Що таке стиль керівництва?**

1. Це манера поведінки керівника з підлеглими.
2. Це узвичаєна манера поведінки керівника щодо підлеглих, яка впливає на них і спонукає до досягнення цілей організації.
3. Це манера поведінки спеціалістів апарату управління.
4. Це манера поведінки керівника в процесі виконання своїх функцій.

**37. Що слід розуміти під керівництвом ?**

1. Діяльність менеджера, який очолює певну організацію.
2. Спрямовану певним чином діяльність менеджера, який очолює якусь організацію.
3. Діяльність менеджера щодо забезпечення роботи якоїсь організації.
4. Діяльність менеджера щодо досягнення певних цілей.

**38. Управлінське рішення – це:**

1. Форма управлінської діяльності менеджера з метою виконання завдань.

2. Результат діяльності менеджерів.
3. Основна форма впливу менеджера на об'єкт управління з метою досягнення поставлених цілей.
4. Форма керівництва організацією.

*39. До одноосібних управлінських рішень відносяться:*

1. Постанови, розпорядження та приписи.
2. Постанови та накази.
3. Накази, розпорядження, вказівки та резолюції менеджерів.
4. Накази і вказівки.

*40. Довгострокові рішення спрямовані на:*

1. Виконання стратегічних і тактичних завдань.
2. Вирішення переважно довгострокових завдань.
3. Вирішення стратегічних завдань.
4. Вирішення переважно тактичних завдань.

*41. Короткострокові рішення орієнтовані на:*

1. Оперативні цілі.
2. Тактичні цілі.
3. Досягнення запланованих економічних показників.
4. Тактичні та оперативні цілі.

*42. Основними вимогами до управлінських рішень є:*

1. Обґрунтованість, правомочність, законність, ефективність.
2. Обґрунтованість, оперативність, реальність, цілеспрямованість, ефективність, правомочність і законність.
3. Цілеспрямованість, обґрунтованість, реальність, законність та ефективність.
4. Обґрунтованість і законність.

*43. Для обґрунтованого прийняття рішення менеджеру необхідно мати:*

1. Систематизовану і достовірну інформацію.
2. Повну і систематизовану інформацію.
3. Повну і достовірну інформацію.
4. Повну, достовірну і систематизовану інформацію.

*44. Що є основною метою розробки і реалізації управлінських рішень на будь-якому рівні управління ?*

1. Виконання виробничих завдань.
2. Отримання прибутку.
3. Досягнення великих прибутків.
4. Досягнення цілей організації.

*45. Що взагалі слід розуміти під організаційною зміною?*

1. Зміну організаційної структури і технологій.
2. Зміну технологій, повноважень, правил і стратегій.
3. Зміну організаційної структури, продукції, технологій, кадрів, повноважень, правил, стратегій тощо.
4. Зміну кадрів і стратегій.

*46. До чого призводять зміни, які здійснюються в організації?*

1. До збільшення обсягів виробництва та прибутків.

2. До нововведень.

3. До удосконалення методів керівництва.

4. До економії всіх видів ресурсів.

47. У процесі здійснення організаційних змін працівники найчастіше чинять опір змінам з таких причин:

1. Невизначеність ситуації, відчуття можливих власних втрат, очікування негативних наслідків.

2. Невизначеність ситуації і очікування негативних наслідків.

3. Очікування негативних наслідків (зниження заробітної плати, погіршення умов праці тощо).

4. Відчуття можливих власних втрат.

48. Організаційні зміни найчастіше сприяють:

1. Зміні стратегії і кадрів.

2. Зміні технології і кадрів.

3. Зміні структури управління, технології, кадрів, стратегії тощо.

4. Зміні стратегії і тактики.

49. Що слід розуміти під ефективністю менеджменту організації?

1. Виконання основних господарських завдань.

2. Досягнення певного обсягу прибутку.

3. Досягнення запланованих результатів діяльності організації.

4. Завоювання нових ринків збути товарів та послуг.

50. За допомогою яких показників визначається ефективність менеджменту організації?

1. Економічних і соціальних.

2. Соціальних.

3. Економічних.

4. Технічних.

51. Що розуміється в операційному менеджменті під терміном «операція»:

1) це є процес чи метод, ряд дій практичного характеру;

2) це сукупність цілеспрямованих дій;

3) будь-яка діяльність у виробництві, науці, освіті, медицині, економіці тощо;

4) це відносно завершена рухлива форма передбачуваного результату.

52. Що забезпечує керування операціями:

1) безперебійну закупівлю сировини;

2) оптимальне співвідношення керувальної і керованої підсистем операційної системи;

3) координацію тактики операційної системи;

4) інтегративні та координувальні ефекти.

53. В основі операційного підходу лежать наступні процедури:

1) вибір способу дій, зорієнтованого на прийняття «вдалого» рішення;

2) оцінювання зисковості очікуваного результату розв'язуваного завдання згідно з заздалегідь прийнятими критеріями ефективність;

3) використання сучасних обчислювальних засобів з метою автоматизації обчислювальних процесів;

4) все перераховане загалом.

54. *Операційна функція – це:*

- 1) керування елементами операційної системи;
- 2) об'єднання складових елементів технологічного процесу;
- 3) частина управлінського алгоритму операційної системи;
- 4) акти, у результаті яких виготовляються товари і надаються послуги.

55. *Операційний менеджмент — це:*

- 1) ефективно і раціонально організована операційна функція;
- 2) інструмент керування організаційними ланками операційної системи;
- 3) чітко спрямована діяльність по управлінню операціями придбання ресурсів, їхньої трансформації і доставки клієнтам продукту або забезпечення послуги;
- 4) ефективне визначення завдань керування операційною системою.

56. *Операційним менеджером називають:*

- 1) фахівця з керування операціями;
- 2) менеджера, який володіє апаратом визначення операцій із загального виробництва й опису їх на теоретично-абстрактному рівні;
- 3) менеджера, який керує конкретним видом діяльності на рівні виконання окремих операцій, що забезпечують ефективне і раціональне ведення цієї діяльності;
- 4) виконавець, який знає набір операцій операційної системи.

57. *Операційна система – це:*

- 1) «повна система» виробничої діяльності будь-якої організації;
- 2) сукупність дій з трансформації ресурсів;
- 3) взаємозв'язок операційних функцій організаційного і технологічного рівнів підприємства;
- 4) комплекс функціональних підрозділів.

58. *З якими функціями організації взаємодіє операційна функція:*

- 1) що забезпечують;
- 2) керувальними;
- 3) виробничими;
- 4) із усіма можливими.

59. *У вивченні операційної функції віддають перевагу:*

- 1) ситуаційному аналізу;
- 2) аналізу конкурентноздатності організації в цілому;
- 3) системному підходу; композиції і структуруванню.

60. *Об'єктивна закономірність управління виробництвом породжена:*

1. Динамічністю факторів зовнішнього середовища та стохастичністю внутрішніх параметрів функціонування організації.
2. Неможливістю достеменно передбачити протікання виробничого процесу.
3. Законодавчо регламентованою потребою щодо управління виробництвом.
4. Змінністю внутрішніх параметрів функціонування організації.

61. *Яке з наведених визначень найкраще відображає сутність поняття "операційний менеджмент"?*

1. Менеджмент у процесі створення товарів (послуг), який здійснюється на рівні операцій, починаючи із забезпечення організації потрібними ресурсами та впродовж їхньої трансформації у готові товари (послуги).

2. Менеджмент виробничих процесів, що перетворюють сировину на послуги.

3. Діяльність щодо створення товарів і послуг шляхом перетворення необхідних ресурсів усіх видів у готові товари і послуги.

4. Вплив на хід будь-якого процесу в межах достатньо коротких відрізків часу з метою забезпечення стабільних параметрів функціонування організації.

*62. У чому полягає відмінність між поняттями "виробництво" та "операції"?*

1. Під виробництвом мається на увазі випуск товарів. Термін "операції" ширше, адже він передбачає не лише виробництво товарів, а й надання послуг.

2. Поняття абсолютно однакові, адже перше стосується діяльності виробничих галузей, а друге - функціонування медичної сфери.

3. Поняття цілком тотожні.

4. Операції передбачають надання послуг. Втім, термін "виробництво" тлумачиться ширше, адже розповсюджується і на сферу послуг, і на сферу виробництва.

*63. Який із варіантів відображає правильну послідовність етапів історичного розвитку поняття "операційний менеджмент"?*

1. Промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем.

2. Розвиток науки менеджменту і систем, промислова революція, розвиток теорії менеджменту.

3. Розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем, промислова революція.

4. Школа наукового управління, людських стосунків, соціальних і відкритих систем, кількісних методів управління.

*64. Яка характерна риса операційних менеджерів вирізняє їх із загального числа менеджерів організації?*

1. Найбільша частина менеджерів.

2. Управлінські працівники переважно низової лінійної ланки (завідувачі секцій, відділів, складів - у галузях невиробничої сфери; начальники цехів, змін, бригадири - на виробництві).

3. Працюють у оперативному режимі операційної діяльності й повинні приймати управлінські рішення безпосередньо на місцях.

4. Усі перелічені відповіді.

*65. Що таке операційна система організації?*

1. Відкрита самостійна система, головне призначення якої полягає у створенні умов для задоволення потреб споживача у товарах або послугах.

2. Відкрита самостійна система, головне призначення якої полягає у створенні автоматизованих робочих місць в організації.

3. Комплекс операцій щодо забезпечення організації необхідними ресурсами.
4. Система операцій стосовно просування товарів або послуг у зовнішнє середовище організації.

*66. Яке визначення адекватно відображає зміст операції?*

1. Нижча ланка або "клітинка" об'єкта управління в операційному менеджменті.
2. Невеликий за обсягом, нетривалий за часом, відносно самостійний елемент технологічного процесу.
3. Елементарний спеціалізований вид роботи, спрямований на виконання конкретної задачі технічного, організаційного або соціального характеру, яку ділити більш детально недоцільно.
4. Усі перелічені відповіді.

*67. Яке з перелічених завдань не має відношення до завдань операційного менеджменту?*

1. Укомплектування належним чином штату організації.
2. Виконання у повному обсязі завдань операційної програми.
3. Забезпечення ефективного використання ресурсів організації.
4. Забезпечення якісного обслуговування споживачів.

*68. Які підсистеми виділяють у складі операційної системи?*

1. Підсистему забезпечення, трансформуючу підсистему та підсистему планування і контролю.
2. Лише підсистему планування і контролю.
3. Лише трансформуючу підсистему.
4. Підсистему ресурсів, підсистему забезпечення, трансформуючу підсистему, підсистему планування і контролю, підсистему товарів (послуг).

*69. Яке призначення має підсистема забезпечення?*

1. Організація ритмічної роботи трансформуючої підсистеми.
2. Створення додаткової вартості "входів" операційної системи.
3. Слугує координаційним центром функціонування операційної системи.
4. Задоволення попиту споживачів на "виходи" операційної системи.

*70. Яка з відповідей стосується "входів" операційної системи?*

1. Вони є зв'язками операційної системи з факторами, що не входять до її складу та спрямовані у неї ззовні.
2. Дозволяють впливати на операційну систему, використовуючи її як засіб.
3. Зазвичай запропоновані різноманітними ресурсами організації.
4. Усі наведені відповіді правильні.

*71. Яка з відповідей стосується "виходів" операційної системи?*

1. Продукти роботи операційної системи, які споживаються ззовні системи.
2. Зв'язки системи з факторами, що не входять до її складу та спрямовані у неї ззовні.
3. Проміжні продукти функціонування операційної системи, які споживаються всередині системи.
4. Відходи операційної системи, які потребують миттєвої утилізації.

*72. В основі операційного підходу лежать наступні процедури:*

- 1) вибір способу дій, зорієнтованого на прийняття «вдалого» рішення;

- 2) оцінювання зисковності очікуваного результату розв'язуваного завдання згідно з заздалегідь прийнятими критеріями ефективність;
- 3) використання сучасних обчислювальних засобів з метою автоматизації обчислювальних процесів;
- 4) все перераховане загалом.
73. *Операційна функція – це:*
- 1) керування елементами операційної системи;
  - 2) об'єднання складових елементів технологічного процесу;
  - 3) частина управлінського алгоритму операційної системи;
  - 4) акти, у результаті яких виготовляються товари і надаються послуги.
- 74 *Операційний менеджмент – це:*
- 1) ефективно і раціонально організована операційна функція;
  - 2) інструмент керування організаційними ланками операційної системи;
  - 3) чітко спрямована діяльність по управлінню операціями придбання ресурсів, їхньої трансформації і доставки клієнтам продукту або забезпечення послуги; 4) ефективне визначення завдань керування операційною системою.
- 75 . *Операційним менеджером називають:*
- 1) фахівця з керування операціями;
  - 2) менеджера, який володіє апаратом визначення операцій із загального виробництва й опису їх на теоретично-абстрактному рівні;
  - 3) менеджера, який керує конкретним видом діяльності на рівні виконання окремих операцій, що забезпечують ефективне і раціональне ведення цієї діяльності;
  - 4) виконавець, який знає набір операцій операційної системи.

### **Список рекомендованої літератури**

1. Бутко М. П. Стратегічний менеджмент. навч. посіб. К. : «Центр учебової літератури», 2016. 325 с.
2. Дудур Т.Г., Волошин Р.В., Дудар В.Т. Менеджмент: підручник. ЦУЛ. 2019. 336 с.
3. Маркетинговий менеджмент: навч. посібник / О. С. Борисенко, А. В. Шевченко, Ю. В. Фісун, О. М. Крапко. К.: НАУ, 2022. 204 с.
4. Мартиненко М. В. Управління організаційними знаннями підприємства: теоретичний аспект: монографія. Харків. 2013. 218 с.
5. Менеджмент : навч. посіб. / [уклад.: Л. В. Шинкарук, Т. Л. Мостенська Т. О. Власенко]. Київ : Кондор, 2021. 220 с.
6. Менеджмент організації. Теорія та практика : навч. посіб. ХХІ ст. / [авт.: Г. Є. Мошек, В. Л. Федоренко, О. В. Коваленко, М. В. Ковальчук, А. С. Соломко, В. Е. Зельдіч, Г. П. Сиваненко]. Київ : Ліра-К, 2019. 808 с.
7. Основи менеджменту: теорія і практика : навч. посіб. / За ред. Г.Є. Мошек. Ліра-К. 2021. 528 с.

8. Савенко І. І., Седіков Д. В. Логістичний менеджмент, як інструмент оптимізації логістичних витрат. Економіка харчової промисловості. 2020. Т.12. Вип. 3. С. 42-50. doi: 10.15673/fie.v12i3.1815.
9. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент: підручник; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. С. 94-95.
10. Тайм-менеджмент: навчально-методичний посібник до вивчення дисципліни для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент», що навчаються за освітньо-професійною програмою «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Укладачі С. В. Салоїд, Ю. П. Воржакова. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 29 с.
11. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.
12. Юлія Руденко. Цифрове робоче місце (Digital Workplace) як віртуальний еквівалент фізичного робочого місця  
[https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine\\_article/EA015199](https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA015199).
13. Юрген Аппело. Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами: підручник. Фабула. 2019. 432 с.
14. Drucker P. The Effective Executive: The Definitive Guide to Getting the Right Things Done. Routledge, 2007. 420 р.
15. Mescon M. H., Albert M., Khedouri F. Management. Harper & Row, 1988. 520 p.